

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	13.01.2019
Avaldamismärge:	RT I, 28.12.2017, 52

Ohvriabi seadus¹

Vastu võetud 17.12.2003
[RT I 2004, 2, 3](#)
 jõustumise aeg vastavalt §-le 35.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
06.04.2005	RT I 2005, 22, 148	01.01.2006
04.05.2005	RT I 2005, 29, 212	05.06.2005
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
14.12.2005	RT I 2006, 2, 3	01.07.2006
19.04.2006	RT I 2006, 21, 159	01.06.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
06.12.2006	RT I 2006, 60, 445	01.01.2007
õiend (RT I 2007, 4)		
17.01.2007	RT I 2007, 11, 51	18.02.2007
24.01.2007	RT I 2007, 13, 69	15.03.2007
22.10.2008	RT I 2008, 48, 264	01.02.2009
09.12.2008	RT I 2008, 56, 313	01.01.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	01.01.2010
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
14.11.2012	RT I, 06.12.2012, 1	01.01.2013
28.03.2013	RT I, 18.04.2013, 2	28.04.2013
21.11.2013	RT I, 13.12.2013, 5	23.12.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.07.2016
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 5	01.01.2016
17.12.2015	RT I, 06.01.2016, 5	16.01.2016
15.06.2016	RT I, 08.07.2016, 1	01.01.2017
19.10.2016	RT I, 04.11.2016, 2	01.01.2017

11.10.2017
15.11.2017
06.12.2017

RT I, 25.10.2017, 1
RT I, 28.11.2017, 2
RT I, 28.12.2017, 8

01.01.2018
01.01.2018
01.01.2018

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab riikliku ohvriabi korralduse alused, lepitusteenuse ja naiste tugikeskuse teenuse korralduse, inimkaubanduse ohvrile ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisele ohvriabiteenuse korralduse, ohvriabiteenuse osutamise raames makstava psühholoogilise abi kulu hüvitise ning vägivallakuriteo ohvritele riikliku hüvitise (edaspidi *hüvitis*) maksmise korralduse.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2) Käesolev seadus määrab kindlaks isikud, kellel on õigus saada ohvriabiteenust, naiste tugikeskuse teenust, psühholoogilise abi kulu hüvitist ja vägivallakuriteo ohvritele makstavat riiklikku hüvitist, ning nimetatud hüvitiste taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ning korra, samuti lepitusteenuse osutamise korra.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 2. Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse kohaldamine

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

Käesolevas seaduses ettenähtud sotsiaalkaitsele kohaldatakse sotsiaalseadustiku üldosa seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 2¹. Rahalise hüvitise väljamaksmine

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

Käesoleva seaduse alusel saadavat rahalist hüvitist makstakse iga kuu jooksva kuu eest sotsiaalseadustiku üldosa seaduse §-s 28 sätestatud korras.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

2. peatükk OHVRIABITEENUS

§ 3. Ohvriabiteenus

(1) Ohvriabiteenus käesoleva seaduse tähenduses on avalik teenus, mille eesmärgiks on kuriteo, hooletuse või halva kohtlemise või füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks langenud isikute toimetulekuvõime säilitamine või parandamine.

[RT I, 06.01.2016, 5- jõust. 16.01.2016]

(1¹) Inimkaubanduse ohver käesoleva seaduse tähenduses on isik, kelle suhtes toimepandud kuriteo kohta on alustatud kriminaalmenetlus karistusseadustiku §-s 133–133³, 138–140 või 175 sätestatud kuriteo tunnustel või muu samalaadse välisriigis kehtivas karistusseaduses sätestatud kuriteo tunnustel.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(1²) Eeldatav inimkaubanduse ohver käesoleva seaduse tähenduses on isik:

1) kelle on Eestis inimkaubanduse ohvrite abistamisega tegelev organisatsioon eeltuvastanud ja esitanud Sotsiaalkindlustusametile teate kahtluse kohta, et isik võib olla inimkaubanduse ohver, või

2) kelle kohta on välisriigi pädev asutus esitanud Sotsiaalkindlustusametile teate inimkaubanduse ohvriks langemise kohta selles riigis.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(1³) Käesoleva seaduse tähenduses on seksuaalselt väärkoheldud alaealine alla 18-aastane isik, kelle suhtes toimepandud kuriteo kohta on alustatud kriminaalmenetlus karistusseadustiku §-s 141–145¹, 175¹ või 178–179 sätestatud kuriteo tunnustel.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(1⁴) Kui inimkaubanduse või seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langenud isiku vanus ei ole teada ja on põhjust arvata, et isik on alla 18-aastane, käsitatakse isikut alaealisena, kuni ei ole tõendatud vastupidist.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2) Ohvriabiteenuse osutamine seisneb:

- 1) ohvri nõustamises;
 - 2) ohvri abistamises suhtlemisel riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning juriidiliste isikutega;
 - 3) turvalise majutuse tagamises;
 - 4) toitlustuse tagamises;
 - 5) vajalike tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamises;
 - 6) vajaliku materiaalse abi andmises;
 - 7) vajaliku psühholoogilise abi andmises;
 - 8) vajaliku tõlketeenuse võimaldamises ohvriabiteenuse raames osutatavate teenuste saamiseks;
 - 9) muude ohvri füüsiliseks ja psühhosotsiaalseks taastumiseks vajalike teenuste osutamises.
- [RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 3–9 nimetatud teenuseid on õigus saada inimkaubanduse ohvril ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisel. Teenuseid osutatakse kuni vajaduse äralangemiseni.

[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(2²) Inimkaubanduse ohvrile ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisele ettenähtud teenuseid on õigus saada isikul, kelle kohta on:

- 1) Sotsiaalkindlustusametil tekkinud kahtlus, et selle isiku suhtes on toime pandud karistusseadustiku §-s 133–133³, 138–140 või 175 sätestatud kuritegu, ja Sotsiaalkindlustusamet on esitanud uurimisasutusele või prokuratuurile kuriteoteate kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks;
 - 2) Sotsiaalkindlustusametil tekkinud kahtlus, et selle alaealise isiku suhtes on toime pandud karistusseadustiku §-s 141–145¹, 175¹ või 178–179 sätestatud kuritegu, ja Sotsiaalkindlustusamet on esitanud uurimisasutusele või prokuratuurile kuriteoteate kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks;
 - 3) isik ise või mõni muu isik esitanud uurimisasutusele või prokuratuurile kuriteoteate, mille sisu on käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud paragrahvides sätestatud kuritegu, ning Politsei- ja Piirivalveamet on tema kohta esitanud Sotsiaalkindlustusametile vastavasisulise teate;
- [RT I, 13.12.2013, 5- jõust. 23.12.2013]
- 4) Eestis inimkaubanduse ohvrite abistamisega tegelev organisatsioon esitanud Sotsiaalkindlustusametile teate kahtluse kohta, et isik võib olla eeldatav inimkaubanduse ohver, ja Sotsiaalkindlustusamet on otsustanud isikule ohvriabiteenuse andmise;
- [RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]
- 5) välisriigi pädev asutus esitanud Sotsiaalkindlustusametile teate Eesti kodaniku või alalise elaniku inimkaubanduse ohvriks langemise kohta selles riigis;
- [RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]
- 6) Sotsiaalkindlustusametil põhjendatult alust arvata, et alaealise isiku suhtes on toime pandud karistusseadustiku §-s 141–145¹, 175¹ või 178–179 sätestatud kuritegu, kuid kuriteoteadet ei ole uurimisasutusele või prokuratuurile esitatud.
- [RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2³) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2² punktides 1–3 nimetatud juhtudel kriminaalmenetlust ei alustata, osutatakse inimkaubanduse ohvrile ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisele teenuseid kuni 60 päeva ulatuses alates Sotsiaalkindlustusameti teavitamisest kriminaalmenetluse alustamata jätmise kohta.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 2² punktides 4–6 nimetatud juhtudel on isikul õigus teenuseid saada kuni 60 päeva ulatuses alates Sotsiaalkindlustusameti otsusest isikule ohvriabiteenuse andmise kohta.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2⁵) Kui inimkaubanduse ohver, seksuaalselt väärkoheldud alaealine või käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud isik on kindlustatud isik ravikindlustuse seaduse § 5 tähenduses, hüvitatakse ohvriabiteenuse raames isikule osutatud tervishoiuteenuste kulud osas, mida ravikindlustus ei kata.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2⁶) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2³–2⁵ sätestatud teenuste osutamine ei ole välismaalase Eestis viibimise seaduslik alus ega lükka tema Eestist lahkumise kohustuse täitmist edasi.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(4) Ohvriabiteenust osutatakse igas Eesti maakonnas. Info ohvriabiteenuse kasutamise võimaluste kohta on kättesaadav kohaliku omavalitsuse, politsei-, pääste-, tervishoiu-, hoolekande- ja muudes asjaomastes asutustes ning nende veebilehtedel.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 3¹. Ohvriabiteenuse osutamine alaealisele inimkaubanduse ohvrile ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisele

(1) Kui alaealisel inimkaubanduse ohvril, seksuaalselt väärkoheldud alaealisel või käesoleva seaduse § 3 lõikes 2² nimetatud alaealisel on vajadus turvalise majutuse järele, võib käesoleva seaduse § 3 lõike 2 punktis 3 nimetatud teenuse asemel osutada talle asendushooldusteenust sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

[RT I, 28.11.2017, 2- jõust. 01.01.2018]

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule osutatakse asendushooldusteenust, koostab Sotsiaalkindlustusamet talle sotsiaalhoolekande seaduse §-des 9 ja 10 sätestatud tingimustel ja korras juhtumiplaani. Juhtumiplaani allkirjastavad Sotsiaalkindlustusameti esindaja ja alaealise seaduslik esindaja.

[RT I, 28.11.2017, 2- jõust. 01.01.2018]

§ 4. Ohvriabiteenuse osutamine

(1) Ohvriabiteenuse osutamise tagab Sotsiaalkindlustusamet, lähtudes piirkondlikkuse põhimõttest.

(2) Ohvriabiteenuse osutamisel teeb Sotsiaalkindlustusamet koostööd riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning juriidiliste isikutega, kaasab ja juhendab ohvriabi vabatahtlikke ning korraldab vabatahtlike koolitust.

[RT I 2005, 29, 212- jõust. 05.06.2005]

§ 5. Ohvriabiteenuse osutamise ülesande üleandmine

(1) Sotsiaalkindlustusamet võib ohvriabiteenuse osutamise halduslepinguga osaliselt või tervikuna täitmiseks üle anda juriidilisele isikule või kohaliku omavalitsuse üksusele (edaspidi *ohvriabiteenuse osutaja*).

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud haldusleping sõlmitakse halduskoostöö seaduses sätestatud tingimustel ja korras, kohaldamata nimetatud seaduse § 5 lõikeid 2 ja 3.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(3) Ohvriabiteenuse osutaja kaudu käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud teenust osutaval füüsilisel isikul peavad olema ohvriabitöök vajalikud kõlbelised omadused ja pädevus.

[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(4) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud füüsilise isiku sobivust ohvriabitöök ning annab oma asjakohase nõusoleku või keeldub nõusolekut andmast kolme nädala jooksul Sotsiaalkindlustusametile elulookirjelduse esitamisest arvates. Nõusoleku andmisest keeldumist motiveeritakse.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(5) Haldusjärelevalvet ohvriabiteenuse osutaja üle teostab Sotsiaalkindlustusamet.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 6. Ohvriabi vabatahtlik

(1) Ohvriabi vabatahtlik (edaspidi *vabatahtlik*) on isik, kes oma vabast ajast ja tasu saamata osaleb ohvriabiteenuse osutamises Sotsiaalkindlustusameti ohvriabiteenust osutava ametniku või käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku juhendamisel.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Vabatahtlikuna võib tegutseda isik, kes vastab järgmistele nõuetele:

1) ta on vähemalt 18-aastane Eesti alaline elanik;

2) tal on ohvriabitöök vajalikud isiksuseomadused;

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

3) ta ei ole teda juhendava Sotsiaalkindlustusameti ohvriabiteenust osutava ametniku või käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud isiku vanavanem, vanem, vend, õde, laps või lapselaps, abikaasa või elukaaslane, samuti viimati nimetatute vanem, vend, õde või laps;

4) teda ei ole karistatud kuriteo eest või tema karistusandmed kuriteo eest on karistusregistrist kustutatud;

[RT I 2007, 11, 51- jõust. 18.02.2007]

5) tema tervislik seisund võimaldab vabatahtliku ülesannete täitmist.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(3) Vabatahtlik kinnitab enda vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele allkirjaga.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(4) Vabatahtlikuna tegutsemise õiguse andmise otsustab Sotsiaalkindlustusamet isiku taotluse alusel, milles on märgitud tema ees- ja perekonnanimi, elukoht ja sidevahendite numbrid ning andmed eelnenud töökogemuse kohta.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(5) Sotsiaalkindlustusamet tunnistas käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel tehtud otsuse kehtetuks, kui vabatahtlik avaldab selleks soovi või kui ta on rikkunud vabatahtliku kohustusi, korduvalt põhjendamatult keeldunud talle pandud ülesannete täitmisest või osutunud muul viisil sobimatuks tegutsema ohvriabi vabatahtlikuna. [RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(6) Vabatahtlikule hüvitatakse ohvri abistamisega seotud sõidu- ja sidekulud [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega kehtestatud korras ning piirsumma ulatuses. [RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

2¹. peatükk PSÜHHOLOOGILISE ABI KULU HÜVITIS

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 6¹. Psühholoogilise abi kulu hüvitise maksmise tingimused

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(1) Ohvriabiteenuse osutamise raames on sellise süüteo ohvril, mis ei ole vägivallakuritegu käesoleva seaduse § 8 tähenduses, õigus vajaduse korral saada kuni ühe kuupalga alammäära ulatuses psühholoogilise abi kulu hüvitist.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitist on õigus saada ka mis tahes süüteo ohvri lapsel, vanemal ja vanavanemal ning muul sotsiaalhoolekande seaduse § 131 lõikes 7 nimetatud perekonnaliikmel, kui tema toimetulekuvõime on ohvri suhtes toime pandud süüteo tõttu langenud. Hüvitist makstakse ühe kuupalga alammäära ulatuses perekonnaliikme kohta, kuid mitte rohkem kui kolme kuupalga alammäära ulatuses perekonna kohta.

[RT I, 30.12.2015, 5- jõust. 01.01.2016]

(2¹) Inimkaubanduse ohvril, naistevastase vägivalla ohvril ja seksuaalselt väärkoheldud alaealisel, kellele osutatakse psühholoogilist abi ohvriabiteenuse või naiste tugikeskuse teenuse raames, ei ole õigust saada täiendavat psühholoogilise abi kulu hüvitist käesoleva paragrahvi alusel.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud võivad taotleda psühholoogilise abi kulu hüvitist psühholoogilise nõustamise, psühhoteraapia või tugigrupi teenuse kasutamise eest kolme aasta jooksul süüteo toimepanemisest arvates. Karistusseadustiku § 81 lõike 7 punktis 3 nimetatud juhul on õigus taotleda psühholoogilise abi kulu hüvitist kolme aasta jooksul pärast ohvri täisealiseks saamist, kui kriminaalmenetluse ajend ei ilmnenud enne tema täisealiseks saamist.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(4) Psühholoogilise abi kulu hüvitatakse, kui nimetatud abi osutajaks on Terviseametis tervishoiutöötajana või kutseregistris kliinilise psühholoogina või koolipsühholoogina registreeritud isik või psühhoterapeut, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana või kes on töö- või võlaõiguslikus suhtes füüsilisest isikust ettevõtja või juriidilise isikuga, kellele on psühhiaatrilise eriarstiabi osutamise tegevusluba või kellele psühholoogilise nõustamise, psühhoteraapia või tugigrupi teenuse osutamine on põhikirjaliseks tegevuseks.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 6². Psühholoogilise abi kulu hüvitamise kord

(1) Psühholoogilise abi kulu hüvitamise otsuse teeb ja hüvitise maksab välja Sotsiaalkindlustusamet.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Psühholoogilise abi kulu hüvitamise otsuse tegemisel lähtutakse järgmisest:

1) seosest ohvri suhtes toime pandud süüteo ja hüvitise taotleja toimetulekuvõime languse vahel;

2) psühholoogilise abi eeldatavast tõhususest;

3) isiku vajadusest muude teenuste järele.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(3) Psühholoogilise abi kulu hüvitamisel ei kohaldata käesoleva seaduse 2³. ja 3. peatüki sätteid.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(4) Psühholoogilise abi kulu hüvitamise korra ja hüvitise taotluse andmete ning nõutavate dokumentide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(5) Isikul, kellele keeldutakse psühholoogilise abi kulu hüvitamast, on õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(6) [Kehtetu -RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

2². peatükk LEPITUSTEENUS

[RT I 2007, 11, 51- jõust. 18.02.2007]

§ 6³. Lepitusteenus

(1) Lepitusteenus käesoleva seaduse mõttes on avalik teenus, mis seisneb kriminaalmenetluse seadustiku §-s 203² sätestatud lepitusmenetluse korraldamises ja selle tulemusena sõlmitud kirjaliku kokkuleppe tingimuste täitmise kontrollimises.

[RT I 2007, 11, 51- jõust. 18.02.2007]

(2) Lepitusteenusena käsitatakse ka lepitusmenetluse korraldamist ning vajaduse korral lepitusmenetluse tulemusena sõlmitud kirjaliku kokkuleppe tingimuste täitmise kontrollimist alaealise puhul, kui esineb üks järgmistest tingimustest:

1) alaealine on võtnud kohustuse kasutada lepitusteenust väärteomenetluse seadustiku § 30 lõike 1 punkti 4 alusel;

2) alaealise suhtes on kriminaalmenetluse lõpetamisel kohaldatud tema nõusolekul lepitusteenuse kasutamise kohustust kriminaalmenetluse seadustiku § 201 lõike 2 punkti 5 alusel;

3) kohus on alaealise suhtes kohaldanud lepitusteenust mõjutusvahendina karistusseadustiku § 87 alusel;

4) alaealise suhtes on jäetud kriminaalmenetluse seadustiku § 201 lõike 1 alusel kriminaalmenetlus alustamata või see on lõpetatud põhjusel, et õigusvastase teo on toime pannud oma ea tõttu süüvõimetu alaealine;

5) alaealise suhtes on jäetud väärteomenetluse seadustiku § 29 alusel väärteomenetlus alustamata või lõpetatud põhjusel, et õigusvastase teo on toime pannud oma ea tõttu süüvõimetu alaealine.

[RT I, 25.10.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 6⁴. Lepitusteenuse osutamine

(1) Lepitusteenuse osutamise tagab Sotsiaalkindlustusamet, lähtudes piirkondlikkuse põhimõttest.

(2) Lepitusmenetluse läbiviimise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

[RT I 2007, 11, 51- jõust. 18.02.2007]

2³. peatükk NAISTE TUGIKESKUSE TEENUS

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 6⁵. Naiste tugikeskuse teenus

(1) Naiste tugikeskuse (edaspidi *tugikeskus*) teenus käesoleva seaduse tähenduses on liitteenus, mille eesmärk on aidata kaasa naistevastase vägivalda ohvriks langenud naise vägivallast pääsemisele ja iseseisva toimetuleku saavutamisele, pakkudes turvalist keskkonda ja nõustamist ning vajaduse korral ajutist majutust naisele ja temaga kaasas olevatele lastele.

(2) Naistevastase vägivalda ohver on naine, kellele tema suhtes toimepandud soolise vägivalda või sellega ähvardamisega on tekitatud füüsilisi, seksuaalseid, psüühilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi kas avalikus või eraelus.

(3) Tugikeskuse teenus seisneb:

1) vajaduse korral ohvrile ja tema lastele turvalise ajutise majutuse tagamises;

2) ohvri ja tema laste esimeses kriisinõustamises;

3) ohvri juhtumipõhises nõustamises, sealhulgas info jagamises väljaspool tugikeskust kättesaadavate abivõimaluste kohta;

4) vajaduse korral ohvri psühholoogilises nõustamises või psühhoteraapias;

5) vajaduse korral ohvri juriidilises nõustamises;

6) ohvriga kaasas olevate laste abivajaduse hindamises ja esimeses nõustamises.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud teenust osutatakse kuni kuus kuud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–6 nimetatud teenuste osutamise vajadust ja mahtu hindab tugikeskuse personal koostöös naistevastase vägivalda ohvriga.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 6⁶. Nõuded teenuseosutajale

Tugikeskuse teenuse osutaja peab:

- 1) tagama ohvrile turvalise ajutise majutuse ja esmase kriisinõustamise ööpäev läbi;
 - 2) tegema ohvri iseseisva toimetuleku saavutamiseks koostööd riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning asjaomaste juriidiliste isikutega;
 - 3) tagama, et tugikeskusel on olemas igapäevaeluks vajalikud ruumid ja sisseseade;
 - 4) kehtestama sisekorraeeskirja ja teavitama sellest majutatud ohvrit.
- [RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 6⁷. Nõuded teenust vahetult osutavale isikule

(1) Teenust vahetult osutav isik peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) tal on vajalikud isiksuseomadused tööks naistevastase vägivalda ohvrite ja nende lastega;
- 2) tal ei ole karistatust tahtlikult toimepandud kuriteo eest, mis võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise või vara;
- 3) tal ei ole sõltuvust alkoholist ega narkootilistest või psühhotroopsetest ainetest.

(2) Teenust vahetult osutav isik peab olema läbinud naistevastase vägivalda teemal täienduskoolituse või olema läbinud naistevastast vägivalda käsitleva õppeaine ülikoolis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud täienduskoolituse kava, mahu, ülesehituse ja sisu kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–2 nimetatud nõuetele peab teenust vahetult osutav isik vastama ühele järgmistest nõuetest:

- 1) psühholoogilise nõustamise teenust osutaval isikul peab olema kõrgharidus psühholoogias;
- 2) psühhoteraapia teenust osutaval isikul peab olema kõrgharidus ja ta peab olema läbinud psühhoteraapia väljaõppe;
- 3) juriidilise nõustamise teenust osutaval isikul peab olema kõrgharidus õigusteaduses;
- 4) teistel tugikeskuse töötajatel peab olema vähemalt keskharidus.

(5) Vabatahtlikuna tugikeskuse teenuse osutamises osalev isik, kes osutab juriidilise nõustamise, psühholoogilise nõustamise või psühhoteraapia teenust ja kellel ei ole kõrgharidust õigusteaduses või psühholoogias või kes ei ole läbinud psühhoteraapia väljaõpet, võib teenust osutada ainult käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1–3 nimetatud isiku juhendamisel.

(6) Välisriigis omandatud kutse vastavust käesoleva seaduse nõuetele hindab ja tõendab pädev asutus välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduse alusel, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi. Välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Sotsiaalministeerium.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 6⁸. Tugikeskuse teenuse osutamine ja ülesande üleandmine

(1) Tugikeskuse teenuse maakondliku kättesaadavuse tagab Sotsiaalkindlustusamet.

(2) Tugikeskuse teenuse osutamist finantseeritakse riigieelarvest Sotsiaalkindlustusameti eelarve kaudu.

(3) Sotsiaalkindlustusamet võib anda tugikeskuse teenuse osutamise halduskoostöö seaduses sätestatud halduslepinguga üle juriidilisele isikule või kohaliku omavalitsuse asutusele.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või kui esineb muu põhjus, mis takistab tugikeskuse teenuse osutajal jätkata haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasist täitmist Sotsiaalkindlustusamet.

(5) Sotsiaalkindlustusamet ja tugikeskuse teenuse osutaja teevad info tugikeskuse teenuse kohta teatavaks oma veebilehel ning teavitavad tugikeskuse teenusest kohalikku omavalitsust, politsei-, pääste-, tervishoiu-, hoolekande- ja muid asjaomaseid asutusi. Avalikustamisele ei kuulu teenuse osutamise koht ja töötajate kontaktandmed.

(6) Haldusjärelevalvet tugikeskuse teenuse osutaja üle teeb Sotsiaalkindlustusamet.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

3. peatükk

KURITEOOHVRITELE RIIKLIKU HÜVITISE MAKSMINE

1. jagu

Õigus hüvitisele ja hüvitise suurus

§ 7. Hüvitise maksmise ulatus

(1) Hüvitist makstakse Eesti Vabariigi territooriumil toimepandud vägivallakuriteo ohvritele ja ohvri ülalpeetavatele ning käesoleva seaduse § 9 lõikes 4 nimetatud isikule.

(2) Välismaal toimepandud vägivallakuriteo ohvrile, kes on Eesti alaline elanik või Eesti kodanik, kes ei ela alaliselt Eestis, makstakse hüvitist juhul, kui tema välismaal viibimine oli tingitud õppimisest, töö- või teenistusülesannete täitmisest või muust mõjuvast põhjusest ning ohvril ei ole õigust saada samasugust hüvitist kuriteo toimepanemise asukohamaa seaduse alusel. Ohvri surma korral makstakse hüvitist ülalpeetavale, kes vägivallakuriteo toimepanemise ajal elas alaliselt Eesti Vabariigis.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 8. Vägivallakuritegu

(1) Käesolevas seaduses mõistetakse vägivallakuriteona otseselt isiku elu või tervise vastu toimepandud kriminaalkorras karistatavat tegu, mille tagajärg on kannatanu:

- 1) surm;
 - 2) raske tervisekahjustus;
 - 3) vähemalt neli kuud kestev tervisehäire.
- [RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(2) Vägivallakuriteoks loetakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tagajärje põhjustamine seoses kannatanu või kolmanda isiku poolt kuriteo tõkestamisele, kurjategija kinnipidamisele või kuriteoohvri abistamisele suunatud tegevusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tegusid käsitatakse vägivallakuriteona ka siis, kui:

- 1) teo toimepanija on süüvõimetu;
- 2) teo toimepanijat ei ole kindlaks tehtud, kui teda ei ole õnnestunud tabada või kui teda ei ole muudel põhjustel võimalik süüdi mõista ja kriminaalasjas kogutud tõendid viitavad sellele, et toime on pandud vägivallakuritegu.

§ 9. Hüvitise saaja

(1) Õigus saada hüvitist on käesoleva seaduse § 8 lõikes 1 nimetatud teo tagajärjel tekkinud kahju kannatanud Eesti kodanikul.

(2) Välismaalasel on käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustel õigus hüvitisele, kui ta:

- 1) elab Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või elamisõiguse või tähtajalise elamisloa või elamisõiguse alusel;
- 2) on Euroopa Liidu kodanik;
- 3) on vägivallakuritegude ohvritele hüvitiste maksmise Euroopa konventsiooniga ühinenud riigi kodanik;
- 4) on Eestis viibiv rahvusvahelise kaitse saaja;
- 5) on inimkaubanduse ohver või seksuaalselt väärkoheldud alaealine, sõltumata sellest, kas tal on Eesti Vabariigis viibimiseks seaduslik alus.

[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud isik (edaspidi *ohver*) saab vägivallakuriteo tagajärjel surma, on õigus saada hüvitist tema ülalpeetaval. Käesoleva seaduse tähenduses on ülalpeetav isik, kes on:

- 1) nimetatud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 20;
- 2) on kuriteo toimepanemise ajaks juba eostatud, kuid sünnib pärast ohvri surma.

(4) Õigus saada hüvitist ohvri tervise kahjustamisest tingitud kulude ja matusekulude eest on füüsilisel isikul, kes need kulud kannab.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 10. Hüvitise suuruse määramise alused

(1) Hüvitise suuruse määramise aluseks võetakse vägivallakuriteoga tekitatud järgmine varaline kahju:

- 1) töövõimetusust või töövõime vähenemisest tulenev kahju;
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]
- 2) ohvri tervise kahjustamisest tingitud kulud;
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]
- 3) ohvri surmast tulenev kahju;
- 4) prillidele, hambaproteesidele, kontaktläätsedele ja muudele keha funktsioone asendavatele abivahenditele ning riitele tekitatud kahju;

5) ohvri matusekulud.

(2) Hüvitise suuruse määramise aluseks olevast kahjust arvatakse maha kõik summad, mida kahju kannatanud isik (edaspidi *hüvitise taotleja*) on seoses vägivallakuriteost põhjustatud kahjuga saanud või on õigustatud saama muust allikast kui kuriteoga tekitatud kahju eest vastutavalt isikult, sealhulgas ohvrile makstud töövõimetoetus. Kuriteoga tekitatud kahju eest vastutava isiku makstavast hüvitisest arvestatakse hüvitise suurust määrates seda osa, mille ta on hüvitise taotlejale maksnud enne käesoleva seaduse alusel hüvitise määramist.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(3) Hüvitise suurus on 80 protsenti käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud varalisest kahjust. Hüvitise suurus ümardatakse sendi täpsusega.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(4) Hüvitise suuruse arvutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 11. Töövõimetusel ja töövõime vähenemisest tulenev kahju

[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(1) Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju 16-aastasel kuni vanaduspensioniealisel ohvril on vägivallakuriteost põhjustatud ajutise töövõimetusel või osalise või puuduva töövõime tõttu saamata jäänud osa sotsiaalmaksuga maksustatud tulust.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(1¹) Kui tööealine isik taotleb osalisest või puudevast töövõimetusel tuleneva kahju hüvitamist, peab tema töövõime olema töövõimetoetuse seaduse alusel hinnatud pärast vägivallakuritegu.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(1²) Kui tööealisel isikul on enne vägivallakuritegu tuvastatud osaline või puudevast töövõime, võetakse hüvitise määramiseks ja maksmiseks arvesse nii enne kui ka pärast vägivallakuritegu tehtud osalise või puuduva töövõime hindamise otsuse andmed ja töövõime hindamisel antud eksperdiarvamus.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(1³) Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju vanaduspensioniealisel ohvril, kes tema suhtes toimepandud vägivallakuriteo ajal töötas, on vägivallakuriteost põhjustatud ajutise töövõimetusel või funktsiooni kõrvalekalde tõttu saamata jäänud osa sotsiaalmaksuga maksustatud tulust.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(1⁴) Töövõimetusel tulenev kahju isikul, kes hoolduslehe alusel ohvrit põetab, on vägivallakuriteost põhjustatud ajutise töövõimetusel tõttu saamata jäänud osa sotsiaalmaksuga maksustatud tulust.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(2) Töövõimetusel või töövõime vähenemisest tulenev kahju hüvitatakse ühe kalendripäeva keskmisest tulust lähtuvalt. Ühe kalendripäeva keskmine tulu arvutatakse kindlustatu töövõimetuslehel töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäeva kalendrikuule eelnenud kuuel kalendrikuul kindlustatud isikule arvestatud sotsiaalmaksuga maksustatud tulu liitmisel ning saadud summa jagamisel selle perioodi (kuue kuu) kalendripäevade arvuga. Perioodi (kuue kuu) kalendripäevade arvust arvatakse maha päevade arv, millal kindlustatu oli töökohustuste või ametiülesannete täitmisest vabastatud töövõimetuslehe alusel.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(3) Hüvitis arvutatakse vägivallakuriteo toimepanemisele eelnenud kuue kuu sotsiaalmaksuga maksustatud tulust järgmistele isikutele:

1) töö- või teenistuslepingu alusel töötajale;

2) avaliku teenistuse seaduse §-s 2 nimetatud isikule;
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

3) juriidilise isiku juhatuse ja nõukogu ning teiste juhtorganite liikmetele;

4) tööttevõtte-, käsundus- või muu tsiviilõigusliku lepingu alusel töötavale füüsilisele isikule.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud isikule, kes ei saanud vägivallakuriteo toimepanemisele eelnenud kuue kuu jooksul sotsiaalmaksuga maksustatud tulu töötamise peatumise või ajutise töövõimetusel tõttu, arvutatakse hüvitis isiku sotsiaalmaksuga maksustatud tulust, mida ta sai viimase kuu eest enne töötamise peatumist või ajutise töövõimetusel tekkimist.
[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(5) Füüsilisest isikust ettevõtjale arvutatakse hüvitis vägivallakuriteole eelnenud kalendriaastal (1. jaanuar kuni 31. detsember) saadud puhastulust.

(6) Kui ühe kalendripäeva tulu oli väiksem kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära ja arvu 30 jagatis, võrdub ühe kalendripäeva keskmine tulu kuupalga alammäära ja arvu 30 jagatisega.

(7) Vägivallakuriteo ohvriks langemise ajal mittetöötavale 16-aastasele kuni vanaduspensioniealisele või töötule isikule makstakse hüvitist ainult osalise või puuduva töövõime korral. Hüvitise arvutamise aluseks on Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäära 30-ga jagamisel saadud ühe kalendripäeva keskmine tulu.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(8) Vägivallakuriteo ohvriks langemise ajal töötanud vanaduspensioniealisele isikule makstakse käesoleva paragrahvi alusel hüvitist, kui Sotsiaalkindlustusamet on tuvastanud tal vägivallateost tingitud funktsiooni kõrvalekalde kestusega neli kuud kuni viis aastat või tähtajatult.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 11¹. Vägivallakuriteost tingitud tervisekahjustuse tuvastamine

(1) Vägivallakuriteost tingitud tervisekahjustuse tuvastab Sotsiaalkindlustusamet, kaasates arstiõppe läbinud isikuid.

(2) Sotsiaalkindlustusameti kaasatud arstiõppe läbinud isik tuvastab:

- 1) seose vägivallakuriteo ja tervisekahjustuse vahel;
- 2) töötaval vanaduspensioniealsel vägivallakuriteost tingitud funktsiooni kõrvalekalde ja selle kestuse.

(3) Sotsiaalkindlustusametil on isiku nõusolekul käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud seose ning punktis 2 nimetatud funktsiooni kõrvalekalde ja selle kestuse tuvastamiseks juurdepääs tervise infosüsteemi andmeid esitanud arsti ees- ja perekonnanimele.

(4) Arstiõppe läbinud isikul on isiku nõusolekul käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud seose ning punktis 2 nimetatud funktsiooni kõrvalekalde ja selle kestuse tuvastamiseks õigus saada tervise infosüsteemist andmeid:

- 1) andmete esitaja kohta;
- 2) ambulatoorsete visiitide ja haiglas viibimise kohta;
- 3) ravimite kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud seose ning punktis 2 nimetatud funktsiooni kõrvalekalde ja selle kestuse tuvastamiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ja päringute perioodid kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud andmed tervise infosüsteemis puuduvad või on ebapiisavad, edastab isiku pere- või eriarst puuduvad andmed tervise infosüsteemi ja teavitab sellest Sotsiaalkindlustusametit või edastab tervise seisundi kirjeldavad andmed Sotsiaalkindlustusametile 15 päeva jooksul Sotsiaalkindlustusametilt asjakohase taotluse saamisest arvates.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 12. Ohvri tervise kahjustamisest tingitud kulud

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

Ohvri tervise kahjustamisest tingitud kulud on tema ravimise, rehabilitatsiooni, ravimite ja keha funktsioone asendavate abivahendite soetamise, traumajärgsete füüsiliste ja vaimsete tüsistuste kergendamise ning tervise seisundile kohase uue eriala õpetamisega seotud hädavajalikud kulutused ning eespool nimetatud asjaoludega seotud hädavajalikud sõidukulud.

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 13. Matusekulud

Vägivallakuriteo ohvri matusteks tehtud kulutused hüvitatakse need kandnud isikule summas 448 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 14. Ohvri surmast tulenev kahju

Vägivallakuriteo tagajärjel hukkunud ohvri ülalpeetavale makstakse hüvitist käesoleva seaduse § 11 alusel arvutatud ohvri eelnevast tulust järgnevalt:

- 1) ühele ülalpeetavale 75 protsenti;
- 2) kahele ülalpeetavale 85 protsenti;
- 3) kolmele või enamale ülalpeetavale kokku 100 protsenti.

2. jagu

Hüvitamise kord

§ 15. Hüvitise piirmäär

Käesoleva seaduse alusel makstav hüvitis ühe ohvri kohta ei või olla suurem kui 9590 eurot.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 16. Hüvitise maksmist välistavad asjaolud

- (1) Hüvitist ei maksta, kui ohver:
 - 1) on kuriteo toimepanemise või kahju tekkimise esile kutsunud või seda soodustanud oma tahtliku või kergemeelse käitumisega;
 - 2) ei ole 15 päeva jooksul kuriteost teatanud, kuigi oleks olnud võimeline seda tegema, ja politsei ei ole ka muul viisil sellest teada saanud;
 - 3) on süüdi mõistetud vägivallakuriteo toimepanemise eest või karistusseadustiku § 255 lõike 1 või § 256 lõike 1 alusel ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud;
 - 4) hüvitise maksmine on ebaõiglane või põhjendamatu muudel põhjustel.
- (2) Ülalpeetavale ei maksta hüvitist ka siis, kui tema käitumises esinesid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud asjaolud.

- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud asjaoludest olenemata võib maksta hüvitist ülalpeetavale, kelle kuusissetulek on alla Riigikogu kehtestatud minimaalsetest tarbimiskulutustest lähtuvat toimetulekupiiri.
[RT I, 28.12.2017, 8- jõust. 01.01.2018]

- (4) Hüvitise maksmisest võib keelduda, kui hüvitise taotleja on keeldunud tegemast õiguskaitseorganitega koostööd kuriteo asjaolude selgitamiseks, kurjategija kindlakstegemiseks ja tabamiseks ning kahjude tõendamiseks.

§ 17. Kahju hüvitamise viis

- (1) Töövõimetusel, töövõime vähenemisest ja ülalpidaja kaotusest tuleneva kahju korral makstakse kuni hüvitise määramise otsuse tegemiseni saamata jäänud summad välja korraga ja hüvitise määramise otsuse tegemisele järgnevat kuust alates perioodiliste maksetena:
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

- 1) kuni ohvri töövõime taastumiseni, ümberõppe teel uue eriala omandamiseni või surmani;
- 2) kuni ülalpeetav vastab hüvitise saamiseks riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 20 ettenähtud tingimustele.
[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

- (2) Perioodiliselt makstava hüvitise korral tehakse makseid igakuiselt, kui hüvitise määramise otsuses ei nähta ette teisiti.

- (3) Üldjuhul määratakse ülalpeetavatele ühine hüvitis. Ülalpeetava kirjaliku taotluse alusel võib tema osa ühisest hüvitisest eraldada.

- (4) Ohvri ravi- ja matusekulud hüvitatakse ühekordse maksena.

- (5) Hüvitise taotleja põhjendatud taotluse alusel võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hüvitise maksta osadena või kogu summa korraga.

- (6) Käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud teenuste kulud võib hüvitada Sotsiaalkindlustusameti otsusel hüvitise taotlejale teenust osutanud asutusele.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

3. jagu Hüvitise määramine

§ 18. Hüvitise määramine

Hüvitise maksmise otsustab Sotsiaalkindlustusamet.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 19. Hüvitise taotlemine

(1) Hüvitistaotlus (edaspidi *taotlus*) esitatakse Sotsiaalkindlustusametile kolme aasta jooksul kuriteo toimepanemisest või ohvri surma päevast arvates, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.

[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(2) Hilisem taotlus vaadatakse läbi, kui:

1) ülalpeetav sai ohvri surmast teada rohkem kui üks aasta pärast surmapäeva ja taotlus on esitatud kolme aasta jooksul ohvri surmast teada saamise päevast arvates;

2) hüvitise taotleja tervisehäire kestis üle ühe aasta ja taotluse õigeaegne esitamine ei olnud terviseseisundi tõttu võimalik ning taotlus on esitatud kolme aasta jooksul pärast terviseseisundi paranemist;

3) hüvitise taotlemise aluseks on alaealise vastu toimepandud seksuaalkuritegu ja taotlus on esitatud kolme aasta jooksul pärast ohvri täisealiseks saamist, kui kriminaalmenetluse ajend ei ilmnenu enne tema täisealiseks saamist.

[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

(3) Taotluses peavad olema hüvitise taotleja andmed ning andmed kuriteo ja tekitatud kahju kohta ja kahju muudest allikatest hüvitamise kohta.

(4) Hüvitise taotlemise andmete ja vajalike dokumentide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

(5) Hüvitise taotlemiseks vajalike eeluurimisasutuse poolt esitatavate andmete dokumendi vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(6) Taotletava hüvitise suuruse näitab oma taotluses hüvitise taotleja meditsiinidokumentide, sissetulekut tõendavate dokumentide ning vägivallakuriteoga tekitatud otsesid kulusid tõendavate dokumentide alusel, samuti seoses sama kahjuga muudest allikatest saadud või saadavat hüvitist tõendavate dokumentide alusel, mis lisatakse taotlusele. Sotsiaalkindlustusametil on õigus hüvitise taotleja esitatud andmeid kontrollida.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(7) Sotsiaalkindlustusametil on õigus saata ohver täiendavale arstlikule läbivaatusele, mille kulud arvatakse hüvitise maksmisel ravikulude hulka.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 20. Taotluse läbivaatamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet vaatab esitatud taotluse läbi ja teeb otsuse hüvitise määramise või sellest keeldumise kohta 30 päeva jooksul taotluse ja sellele lisatud dokumentide saabumisest.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Kui isik jätab koos taotlusega esitamata nõutud andmed või dokumendid või kui taotluses on muid puudusi, teatab sotsiaalkindlustusamet hüvitise taotlejale posti teel või elektrooniliselt, missugused puudused esinesid, määrab kolmekuulise tähtaja puuduste kõrvaldamiseks ning selgitab, et tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib Sotsiaalkindlustusamet teha otsuse olemasolevate andmete alusel.

[RT I 2007, 13, 69- jõust. 15.03.2007]

§ 21. Otsustamise edasilükkamine

(1) Sotsiaalkindlustusamet võib hüvitise määramise otsustamise edasi lükata kuni otsuse tegemiseni maakohtus, kui:

[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

1) hüvitise taotleja õigus saada hüvitist kuriteoga tekitatud kahju eest vastutavalt isikult on ebaselge või

2) on ilmne, et kuriteoga tekitatud kahju eest vastutav isik on nõus ja võimeline hüvitama kuriteoga tekitatud kahju.

(2) Kui hüvitise taotleja õigus saada sama kahjuga seoses hüvitist muust allikast kui kuriteoga tekitatud kahju eest vastutavalt isikult või kui selle hüvitise suurus on ebaselge või vaieldav, võib hüvitise maksmise otsustamise edasi lükata ajani, mil nimetatud õigus või hüvitise suurus on lõplikult kindlaks tehtud.

(3) Sotsiaalkindlustusamet teeb otsustamise edasilükkamise hüvitise taotlejale viivitamata teatavaks sotsiaalseadustiku üldosa seaduse §-s 27 sätestatud korras.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(4) Kui hüvitise maksmise otsustamine on käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud alustel edasi lükatud, otsustab Sotsiaalkindlustusamet hüvitise määramise või sellest keeldumise 10 päeva jooksul, arvates päevast, mil ta on saanud teada otsuse edasilükkamist tinginud asjaolu äralangemisest.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 22. Avansina makstav hüvitis

(1) Kui hüvitise maksmise otsustamine lükatakse käesoleva seaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud juhtudel edasi, on Sotsiaalkindlustusametil õigus maksta hüvitise taotleja avalduse alusel avanssi, kui hüvitise taotleja õigus saada hüvitist on ilmne ja ta on majanduslikult raskes olukorras.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(2) Avanss ei või olla suurem kui 640 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(3) Kui avanss on määratud hüvitisest suurem, nõutakse enammakstu tagasi vastavalt käesoleva seaduse §-s 27 sätestatule.

(4) Hüvitise määramisest keeldumise korral võib avansi tagasi nõuda üksnes siis, kui maksmine on tingitud hüvitise taotleja kuritarvitusest.

§ 23. Otsuse teatavakstegemine

Sotsiaalkindlustusameti otsus hüvitise määramise või sellest keeldumise kohta tehakse hüvitise taotlejale teatavaks posti teel või elektrooniliselt viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 24. Otsuse vaidlustamine

(1) Kui hüvitise taotleja ei nõustu Sotsiaalkindlustusameti otsusega, on tal õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 25. Andmete registrisse kandmine

[Kehtetu -RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 26. Hüvitise suuruse muutmine ja hüvitise maksmise lõpetamine

(1) Asjaolust, mis tingib hüvitise suuruse vähendamise või hüvitise maksmise lõpetamise, on hüvitise saaja kohustatud Sotsiaalkindlustusametile teatama viivitamata taolise asjaolu tekkimisest arvates. Esitatud teade vaadatakse läbi 10 päeva jooksul selle saabumisest.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(2) Riiklike toetuste ja muude maksete suuruse muutmise korral teeb Sotsiaalkindlustusamet omal algatusel ümberarvutused muudatuse jõustumise päevast arvates 10 päeva jooksul.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(3) Hüvitise suurust vähendatakse või hüvitise maksmine lõpetatakse vähendamise või lõpetamise asjaolu tekkimisele järgnevalt kuust arvates.

(4) Hüvitist suurendatakse suurendamise asjaolu tõendavate dokumentide esitamisele järgneva kuu esimesest päevast arvates.

(5) Vähemalt üks kord aastas on Sotsiaalkindlustusamet kohustatud perioodiliselt makstavate hüvitiste summad üle vaatama.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(6) Perioodiliselt makstavate hüvitiste puhul arvestatakse hindade ja elukalliduse muutumist korras, mille on kehtestanud [Vabariigi Valitsus](#).

§ 27. Enammakstud summa tagasinõudmine

Enammakstud hüvitis nõutakse hüvitise saajalt tagasi sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatud korras.

[RT I, 08.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 28. Sissenõude pööramine hüvitisele, nõude loovutamine ja tasaarvestamine

Käesolevas seaduses käsitletud hüvitisele ja hüvitisnõudele ei või pöörata sissenõuet, nõuet ei või ka loovutada ega tasaarvestada.

§ 29. Tulumaksuvabastus

Käesoleva seaduse alusel makstavat hüvitist ei maksustata tulumaksuga.

§ 30. Tsiviilhagi esitamise õigus

(1) Käesoleva seaduse alusel hüvitise taotlemine ja hüvitise määramine ei piira hüvitise saaja õigust nõuda vägivallakuriteoga tekitatud kahju hüvitamist üldistel alustel.

(2) Kui hüvitise saaja esitab vägivallakuriteoga tekitatud kahju hüvitamiseks hagi maakohtusse, on ta kohustatud sellest viivitamata Sotsiaalkindlustusametile kirjalikult teatama.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 31. Riigi regressiõigus

(1) Pärast käesoleva seaduse alusel hüvitise maksmist läheb hüvitise saaja õigus nõuda kahju hüvitamist kuriteoga tekitatud kahju eest vastutavalt isikult hüvitisena makstud summa ulatuses üle riigile. Tagasinõutav summa ei või olla suurem tsiviilhagiga rahuldatud summast.

(2) Regressinõudeasjades esindab riiki valdkonna eest vastutav minister. Valdkonna eest vastutaval ministril on edasivolitamisõigus.

(3) Kui hüvitise saaja saab sama kahju eest hüvitist pärast käesoleva seaduse alusel hüvitise määramist kuriteoga tekitatud kahju eest vastutavalt isikult või mõnest muust allikast, mida ei arvestatud hüvitise suuruse määramise aluseks olevast kahjust maha vastavalt käesoleva seaduse § 10 lõikele 2, peab ta sellest viivitamata teatama Sotsiaalkindlustusametile ja maksuma hüvitise tagasi hüvitise suuruse määramisel arvestatud ulatuses.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 järgi kohaldatakse hüvitise tagasinõudmisele käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud.

4. jagu

Hüvitise maksmine piiriülesel juhtumil Euroopa Liidus

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 31¹. Hüvitise maksmine muus Euroopa Liidu liikmesriigis elavale ohvrile

(1) Eestis toimepandud vägivallakuriteo ohvrile ja ohvri surma korral tema ülalpeetavale (edaspidi *taotleja*), kelle alaline elukoht on muus Euroopa Liidu liikmesriigis, määrab hüvitise käesolevas seaduses kehtestatud tingimustel ja korras Sotsiaalkindlustusamet.

(2) Taotleja esitab taotluse ja vajalikud lisadokumendid Sotsiaalkindlustusametile või oma elukohariigi pädevale asutusele.

(3) Muust Euroopa Liidu liikmesriigist saabunud taotluse vastuvõtmise kohta edastab Sotsiaalkindlustusamet viivitamata taotlejale ja taotluse edastanud asutusele kinnituse, milles kajastub taotluse menetleja ning taotluse kohta otsuse tegemise tähtaeg.

(4) Sotsiaalkindlustusamet teeb taotlejale hüvitise määramise või sellest keeldumise otsuse kolme kuu jooksul taotluse ja vajalike lisadokumentide kättesaamisest arvates. Otsus saadetakse taotlejale posti teel või elektrooniliselt kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

(5) Sotsiaalkindlustusamet maksab taotlejale määratud hüvitise välja selle määramise otsuse tegemisele järgneva kalendrikuu jooksul.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 31². Muus Euroopa Liidu liikmesriigis elavale ohvrile hüvitise maksmise erisused

(1) Muus Euroopa Liidu liikmesriigis elavale ohvrile töövõimetusest või töövõime vähenemisest tuleneva kahju ja ohvri ülalpeetavale ohvri surmast tuleneva kahju hüvitise arvutamise aluseks võetakse ohvri kuriteo toimepanemisele eelnenud kuue kuu palgatulu.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitamise korral makstakse hüvitist välja ühe summana kogu ajavahemiku eest, mille vältel taotleja on töövõimetu, osalise või puuduva töövõimega või vastab toitjakaotuspensioni saamise tingimustele.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

(3) Matusekulud hüvitatakse summas 448 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 31³. Hüvitise maksmine muus Euroopa Liidu liikmesriigis toimepandud vägivallakuriteo ohvrile

(1) Muus Euroopa Liidu liikmesriigis (edaspidi *liikmesriik*) toimepandud vägivallakuriteo ohvrile ja muule liikmesriigi õigusaktide alusel hüvitist saama õigustatud isikule, kelle alaline elukoht on Eestis, määrab hüvitise ja maksab selle välja liikmesriigi pädev asutus liikmesriigi õigusaktide alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik pöördub Sotsiaalkindlustusametisse, kes vajaduse korral abistab teda taotluse vormistamisel. Sotsiaalkindlustusamet edastab taotluse koos lisadokumentidega selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus vägivallakuritegu on toime pandud, 30 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku Sotsiaalkindlustusametisse pöördumisest arvates.

(3) Kui liikmesriigi pädev asutus soovib taotluse menetluse ajal liikmesriigi õigusaktide kohaselt ära kuulata käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku, tunnistaja või eksperdi, pöördub liikmesriigi pädev asutus Sotsiaalkindlustusameti poole, kes korraldab:

- 1) nimetatud isikute ärakuulamise liikmesriigi pädeva asutuse esindaja poolt telefoni või videokonverentsi teel;
- 2) nimetatud isikute ärakuulamise ja selle protokollimise, vajaduse korral protokollitõlkimise ning edastamise liikmesriigi pädevale asutusele.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

5. jagu

Hüvitise maksmine vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmise Euroopa konventsiooniga ühinenud riigi kodanikule

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 31⁴. Hüvitise maksmine vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmise Euroopa konventsiooniga ühinenud riigi kodanikule

(1) Eestis toimepandud vägivallakuriteo ohvrile ja ohvri surma korral tema ülalpeetavale, kes on vägivallakuritegude ohvritele hüvitiste maksmise Euroopa konventsiooniga ühinenud riigi kodanik, määrab hüvitise käesolevas seaduses kehtestatud tingimustel ja korras Sotsiaalkindlustusamet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule makstava hüvitise suurus arvutatakse käesoleva seaduse §-s 31² sätestatud korras.

(3) Sotsiaalkindlustusamet maksab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule määratud hüvitise välja § 31¹ lõikes 5 sätestatud korras.

[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

4. peatükk FINANTSEERIMINE

§ 32. Finantseerimine

(1) Käesoleva seaduse alusel makstavaid hüvitisi, riiklikku ohvriabiteenust ja lepitusteenust finantseeritakse riigieelarve eraldistest Sotsiaalkindlustusameti eelarvesse ja need määratakse kindlaks vastava eelarveaasta riigieelarvega.

[RT I 2007, 11, 51- jõust. 18.02.2007]

(2) Käesoleva seaduse alusel makstavate hüvitiste ja riikliku ohvriabiteenuse osutamise kulu katteallikad on:

- 1) süüdimõistva otsusega kaasnev sundraha;
- 2) käesoleva seaduse alusel regressi korras tagasinõutud summad;
- 3) eraldised eelmise aasta vabadest vahenditest;
- 4) riigieelarves ettenähtud muud vahendid.

5. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 33. Teatamiskohustus

Uurimisasutus on kohustatud teavitama käesoleva seaduse sisust ohvreid ja ülalpeetavaid, kes võiksid saada käesoleva seaduse alusel ohvriabiteenust või hüvitist.
[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]

§ 34. [Kehtetu -RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 34¹. Hüvitise määrad

(1) Käesolevas seaduses sätestatud hüvitisi makstakse hüvitise määramise otsuse tegemise päeval kehtiva määra alusel.

(2) Enne 2007. aasta 1. jaanuari määratud perioodilised hüvitised, mille maksmine jätkub pärast nimetatud tähtpäeva möödumist, arvutatakse ümber 2007. aasta 1. jaanuaril kehtivate määrade kohaselt.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 34². Hüvitise taotlemine piiriülel juhtumil

Käesoleva seaduse 3. peatüki 4. jaos sätestatud korda kohaldatakse taotlejate suhtes, kes on langenud kuriteo ohvriks pärast 2005. aasta 30. juunit. Ajavahemikus 2005. aasta 1. juulist kuni 2006. aasta 1. jaanuarini kuriteo ohvriks langenud taotlejad võivad esitada taotluse 2007. aasta jooksul.
[RT I 2006, 60, 445- jõust. 01.01.2007]

§ 34³. Varem määratud hüvitise väljamaksmine

Enne 2009. aasta 1. veebruari määratud hüvitis makstakse alates 2009. aasta 1. veebruarist välja käesoleva seaduse §-s 2¹ sätestatud korras.
[RT I 2008, 48, 264- jõust. 01.02.2009]

§ 34⁴. Püsiva töövõimetusega isik

Isikul, kellel on tuvastatud püsiv töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel, loetakse käesolevas seaduses sätestatud osalise või puuduva töövõime tingimus täidetuks.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 34⁵. Seaduse kohaldamine

Käesoleva seaduse enne 2016. aasta 1. juulit kehtinud redaktsiooni kohaldatakse alla 16-aastastele ja vanaduspensionäridele kuni 2017. aasta 1. jaanuarini.
[RT I, 17.12.2015, 1- jõust. 01.07.2016]

§ 34⁶. Teenust vahetult osutava isiku täienduskoolituse nõude erisus

Täienduskoolituse nõuet ei kohaldata isikule, kes 2017. aasta 1. jaanuari seisuga on läbinud vähemalt 40 tunni ulatuses naistevastast vägivalda käsitleva koolituse.
[RT I, 04.11.2016, 2- jõust. 01.01.2017]

§ 35. Seaduse jõustumine

- (1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. veebruaril.
- (2) Käesoleva seaduse 2. peatükk jõustub 2005. aasta 1. jaanuaril.
- (3) Käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punkt 2 jõustub Eesti liitumisel Euroopa Liiduga.
- (4) Käesoleva seaduse § 9 lõike 2 punkt 3 jõustub vägivaldakuuritegude ohvritele hüvitiste maksmise Euroopa konventsiooni ratifitseerimise seaduse jõustumisel.

§ 36. Kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seaduse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

¹ Nõukogu direktiiv 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist (ELT L 261, 06.08.2004, lk 15–18); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK (ELT L 101, 15.04.2011, lk 1–11); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/93/EL, mis käsitleb laste

seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK (ELT L 335, 17.12.2011, lk 1–14), parandus (ELT L 18, 21.1.2012, lk 7).
[RT I, 18.04.2013, 2- jõust. 28.04.2013]